

## Bölüm 3

### DIYAPAZONUN MUTLAK İŞİTMEME ETKİSİ

Çağla SERİN ÖZPARLAK<sup>1</sup>

Salih AYDOĞAN<sup>2</sup>

#### GİRİŞ

Müzik eğitiminin üç temel alt boyutundan biri olan mesleki müzik eğitimi, müzik alanını meslek olarak seçen ve belirli düzeyde müziğe yeteneği bulunan kişilere mesleğin gerektirdiği müziksel davranış ve birikimi kazandırmayı amaçlayan süreçtir (Uçan, 2005). Ülkemizde mesleki müzik eğitimi devlet konservatuvarları, müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar liseleri, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümleri, Türk Silahlı Kuvvetleri bando okulları komutanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bu kurumlar içerisinde Güzel Sanatlar Liseleri, konservatuvarlara, güzel sanatlar fakültelerine ve müzik eğitimi anabilim dallarına da öğrenci yetiştirmesi ve lise düzeyinde dört yıllık eğitim vermesi sebebiyle önem taşımaktadır. Ortaokul sonrasında yetenek sınavı ile öğrenci alımı yapan bu kurumlarda resim ve müzik olmak üzere iki alan bulunmaktadır ve müzik bölümlerinde piyano zorunlu olmak üzere iki çalgı eğitimi verilmektedir (Tarman, 2016). Öğrencilerin güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim görmeleri; yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen yaratıcı ve üretken bireyler olmaları; ulusal ve uluslararası sanat eserlerini tanıyıp yorumlayabilmeleri bu kurumların temel amaçlarındandır.

Müzik eğitimi veren tüm kurumlarda bel kemiği olarak nitelendirebileceğimiz derslerden bir tanesi de müziksel işitme, okuma ve yazmadır (MİOY). Bu ders, müziksel işitme okuma ve yazma becerilerini geliştirmeye yönelik olup uygulamalı ve teorik derslerin neredeyse tümünün ön koşuludur ve bu derste gecikmiş bir başarı diğer derslerin başarısını da etkilemektedir (Albuz, 1996; Özgür, 1996). Bağcı (2009)'ya göre müzikal yeteneğin en büyük payı müziksel işitme, okuma ve yazmadır; nitekim müzik eğitimi veren kurumların giriş sınavlarında en büyük puan ağırlığını da bu alan oluşturmaktadır.

<sup>1</sup> Arş. Gör. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi AD,

<sup>2</sup> Dr. Öğr. Üyesi Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi AD,

## KAYNAKLAR

- Albuz, A. (1996). AGSL müzik bölümlerinde uygulanan müziksel işitme-okuma dersinin önemi, içeriği ve sorunları. 1. *Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu*. Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Arıkan, R. (2007). *Araştırma teknikleri ve rapor hazırlama*. (6. Baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Aydoğan, S. (1998). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda müziksel işitme okuma eğitimi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bağcı, H. (2009). *Eşlik desteğinin armoni ve solfej eğitimindeki başarı düzeyine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Baharloo, S., Johnston, P. A., Service, S. K., Gitschier, J. & Freimer, N. B. (1998). Absolute pitch: an approach for identification of genetic and nongenetic components. *Am J Hum Genet*, 62 (2), 224–231.
- Çırpan, H. (2009). İşletmelerde yenilikçiliği geliştirmede etkili bir araç: yetenek yönetimi. *Çerçeve Dergisi*, 52 (16), 110-116.
- Çuhadar, H. (2008). Müzikte absöüt duyuş. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (2), 37-49.
- Fenmen, M. (1997). *Müzikçinin el kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Gregersen, P. K., Kowalsky, E., Kohn, N. & Marvin, E.W. (2000). Letter to the editor: early childhood music education and predisposition to the absolut pitch: teasing apart genes and environment. *American Journal of Medical Genetics*. 98, 280-282.
- Hamilton, R. H., Pascual-Leone, A. & Schlaug, G. (2004). Absolute pitch in blind musicians. *Neuroreport for Rapid Communication of Neuroscience Research*, 15 (5), 803-806.
- Hirata, Y., Kuriki, S. & Pantev, C. (1999). Musicians with absolute pitch show distinct neural activities in the auditory cortex. *Neuroreport for Rapid Communication of Neuroscience Research*, 10 (5), 999-1002.
- Hirose, H., Kubota, M., Kimura, I., Yumoto, M. & Sakakihara, Y. (2003). N100m in children possessing absolute pitch. *Neuroreport for Rapid Communication of Neuroscience Research*, 14 (6), 899-903.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (20. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özgür, Ü. (1996). AGSL müzik bölümlerinde okutulmakta olan müziksel işitme-okuma-yazma dersinin içeriği, sorunları ve çözümüne ilişkin ders öğretmenlerinin görüşleri. 1. *Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu*. Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Özgür, Ü. & Aydoğan, S. (2009). *Müziksel işitme okuma eğitimi ve kuram – I*. (5. Baskı). Ankara: Sözkese.
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*. (Cilt 2). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Suzuki, S. (2010). *Sevgiyle eğitmek*. İstanbul: Porte Yayınları.
- Tarman, S. (2016). *Müzik eğitiminin temelleri*. (2. Basım). Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. (3. Basım). Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Zatorre J. R. (2003). Absolute pitch: a model for understanding the influence of genes and development on neural and cognitive function. *Nature Neuroscience*, 6, 692-695.